

Hallituksen esitys Eduskunnalle Ekokem Oy Ab:n koti- ja ulkomaisten lainojen valtion takauksista

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston antamaan valtion takauksia vuosina 1985—1987 Ekokem Oy Ab:n yhteensä enintään 75 miljoonan markan koti- ja ulkomaisille lainoille.

PERUSTELUT

1. Edelliset takausvaltuudet

Eduskunta on 2 päivänä kesäkuuta 1981 päättänyt oikeuttaa valtioneuvoston antamaan tämän määräämillä ehdoilla ja vastavakuuksia vaatimatta valtion omavelkaisia takauksia Oy Suomen Ongelmajäte — Finlands Problemavfall Ab:n vuosina 1981—1984 ottamien pääomamäärältään yhteensä enintään 230 miljoonaa markkaan nousevien koti- ja ulkomaisten lainojen maksamisen vakuudeksi. Näitä takausvaltuuksia jäi kuitenkin käyttämättä 60 miljoonaa markkaa. Yhtiön nimi on vuonna 1985 muutettu Ekokem Oy Ab:ksi.

2. Yhtiön taloudellinen tilanne ja rahoitustarve

Ekokem Oy Ab:n osakkeista valtio omistaa kolmanneksen, kuntasektori kolmanneksen ja teollisuus kolmanneksen.

Ongelmajätteen käsittelylaitos käynnistyi viime vuoden heinäkuussa ja toimii nyt koekäyttöluvalla. Laitoksen rakentamisen ensimmäisen vaiheen investointimenot olivat bruttomääräisesti noin 260 miljoonaa markkaa. Rakennusaikaiset käyttöpääomamenot olivat 6,5 miljoonaa markkaa.

Ongelmajätteen käsittelylaitos on nyt toiminut noin vuoden. Tehostetusta markkinoinnista ja viranomaisten lisääntyneestä jätehuollon valvonnasta huolimatta yhtiö ei ole saanut tähänastisen toimintansa aikana käsiteltäväksi jätteitä laitoksen kapasiteettia vastaavaa määrää. Kapasiteetin täysimääräistä käyttämistä on myöskin rajoittanut jätteiden koostumus ja pakkausmuoto. Tämän vuoksi yhtiö tekee parhaillaan muutoksia ja lisäinvestointeja jätteiden esikäsittely- ja syöttöjärjestelmään.

Yhtiön toiminnan tulos on lähinnä edellä mainituista syistä sekä tukipolttoaineena käytettävän jäteöljyn ennakoitua korkeamman hinnan vuoksi muodostunut tappiolliseksi.

Yhtiötä ja sen taloutta suunniteltaessa yhtiön saamat käsittelymaksutulot ennakoitiin sillä perusteella, että yhtiö saa myös jäteöljyn käsittelystä maksutuloja. Öljyisiä jätevesiä on kuitenkin toimitettu ongelmajätelaitokselle vain satunnaisesti, mikä puolestaan perustamissuunnitelmiin verrattuna merkitsee yhtiölle noin 12 miljoonan markan katemenetystä vuodessa.

Yhtiö on kevään 1985 aikana ryhtynyt toimenpiteisiin nykyisen kustannusrakenteen keventämiseksi sekä korkeista investointikustannuksista johtuvien raskaiden pääomakustannusten alentamiseksi.

Yhtiön toiminnan jatkuvuuden ja sen kannattavuuden turvaamiseksi ovat yhtiön osakkaat suunnitelleet toteutettavaksi vuosien 1985—1986 aikana erilaisia tukemistoimenpiteitä. Tarkoituksena on myöntää valtion varoista yhtiön pääomakustannuksiin vuosina 1985—1987 korkoavustusta yhteensä 45 miljoonaa markkaa. Valtion vuoden 1985 ensimmäisessä lisämenoarviossa on varattu 19 miljoonaa markkaa tänä vuonna maksettavaa avustusta varten.

Yhtiö on arvioinut liikevaihtonsa kehittyvän tämän vuoden 54 miljoonasta markasta 70 miljoonaan markkaan vuonna 1987. Yhtiön nettotulos tulee tänä aikana kuitenkin olemaan tappiollinen. Yhtiö on arvioinut toiminnan nettotappioiksi kuluvana vuonna runsaat 31 miljoonaa markkaa, ensi vuonna 26 miljoonaa markkaa ja vuonna 1987 vielä 22 miljoonaa markkaa.

Edellyttäen, että yhtiö saa korkotukea 45 miljoonaa markkaa vuosina 1985 — 1987, lainarahoitustarve on vastaavana aikana 54 miljoonaa markkaa. Tämän lisäksi tulee myös ottaa huomioon mahdolliset lisäinvestoinnit, valuuttamääräisten lainojen konvertointitarpeet samoin kuin liikevaihtoarvioiden toteutumiseen liittyvät epävarmuustekijät. Yhtiön heikosta taloudellisesta asemasta johtuen yhtiö ei saane luottoa ilman turvaavaa vakuutta.

Yhtiö on lisäksi hakemuksessaan esittänyt, että valtion takaukset myönnettäisiin ilman säädettyä takausmaksua. Valtion tulo- ja menoarvion tilinpäätöksen perusteista annetun lain (136/31) 12 f §:n mukaan valtioneuvosto voi erityisistä syistä päättää, ettei takausmaksua määrätä.

Helsingissä 30 päivänä syyskuuta 1985

Tasavallan Presidentti
MAUNO KOIVISTO

3. Ehdotettavat takausvaltuudet

Ryhtyessään yhtiön osakkaaksi valtio on osaltaan pyrkinyt turvaamaan edellytykset ongelmajätehuollon tehokkaalle käynnistämislle. Ongelmajätelaitoksen rakennustöiden käyntiinlähden viivästymisen johdosta yhtiöltä jäi edellisistä takausvaltuuksista käyttämättä 60 miljoonaa markkaa takausvaltuusajan voimassaolon päättyessä vuoden 1984 lopussa.

Tämän vuoksi hallitus esittää, että valtioneuvosto oikeutettaisiin vastavakuuksia vaatimatta antamaan valtion omavelkaisia takauksia Ekokem Oy Ab:n vuosina 1985—1987 ottamille enintään 75 miljoonan markan pääomamäärään nouseville lainoille.

Sen perusteella, mitä edellä on lausuttu, esitetään,

että Eduskunta päättäisi oikeuttaa valtioneuvoston tämän määräämillä ehdoilla ja vastavakuuksia vaatimatta antamaan valtion omavelkaisia takauksia Ekokem Oy Ab:n vuosina 1985—1987 ottamien pääomamäärältään yhteensä enintään 75 000 000 markkaan nousevien koti- ja ulkomaisten lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi siten, että kunkin muun kuin Suomen rahan määräisen lainan arvo lasketaan takausta annettaessa sovellettavan Suomen Pankin myyntikurssin mukaan.

Ministeri Pekka Vennamo